

у відповідних численних міжнародних довідниках, пов'язаних із ефективністю судової системи, тощо.

Таким чином, судова влада – це самостійна і незалежна гілка державної влади, створена для вирішення на основі закону соціальних конфліктів між державою і громадянами, самими громадянами, юридичними особами; контролю за конституційністю законів; захисту прав громадян у взаємовідносинах з органами виконавчої влади і посадовими особами; контролю за додержанням прав громадян при розслідуванні злочинів і проведенні оперативно-розшукової діяльності; встановленні найбільш значимих юридичних фактів. Судова влада можлива і ефективна лише в контексті теорії розподілу влади, що виключає надлишкову концентрацію влади і гарантує громадянам свободу.

Судова влада може виконувати свою суспільну місію тільки при умові збереження в суспільстві дуже високого ступеня довіри до суду.

ШВЕЦЬ А. І.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри конституційного права

ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД У ЗДІЙСНЕННІ МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Депутати місцевих рад в системі місцевого самоврядування займають особливе місце. Депутати як один із центральних інститутів муніципального права зумовлюють розв'язання основоположних питань, пов'язаних з необхідністю з'ясування їх місця, ролі та значення не лише в напрямку визначення потенційних можливостей ради, але й їх дієвої та безпосередньої участі у розв'язанні муніципальних проблем на рівні тієї чи іншої територіальної громади в цілому.

Теоретичне дослідження форм безпосередньої участі депутатів місцевих рад у здійсненні міського самоврядування в Україні є актуальним, що значною мірою опосередковується складністю та неоднозначністю процесів децентралізації в сучасних умовах. З однієї сторони, із введенням конституційних змін, пов'язаних з реалізацією політичної реформи, відчутно зростає роль органів місцевого самоврядування, в тому числі депутатів місцевих рад, щодо здійснення ними цілого спектру управлінських функцій в муніципальній сфері.

Депутат представляє інтереси всієї територіальної громади, має всю повноту прав, що забезпечують його активну участь у діяльності ради та утворюваних нею органів, несе обов'язки перед виборцями, радою та її органами, виконує їх доручення.

Розділ IV Статуту територіальної громади міста Одеси закріпив такі форми безпосередньої участі членів міської громади та інститутів громадянського суспільства у здійсненні міського самоврядування: вибори та референдум; місцеві ініціативи; громадські слухання; загальні збори громадян за місцем проживання; консультації з громадськістю; громадська експертиза.

Так, шляхом місцевого референдуму міська громада може безпосередньо вирішувати питання міського самоврядування та інші питання, передбачені законодавством України. Формою безпосередньої участі членів міської громади, депутатів у здійсненні місцевого самоврядування є місцева ініціатива.

Законодавством України передбачено, що громадські слухання є формою безпосередньої участі членів міської громади, депутатів у здійсненні місцевого самоврядування.

Члени міської громади мають право брати участь у громадських слуханнях, що стосуються їх індивідуальних та колективних прав та інтересів, які охороняються законом.

Загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення і скликаються за місцем проживання громадян (будинки, житловий комплекс, вулиця, квартал, район у місті).

Органи та посадові особи міського самоврядування, депутати міської ради періодично, але не менш як два рази на рік інформують членів міської громади:

про виконання міського бюджету; про виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку; про виконання інших цільових програм;

про розв'язання актуальних проблем життєдіяльності міської громади; про свою діяльність у попередні календарні періоди; з інших питань місцевого значення.

Члени міської громади, депутати мають право направляти індивідуальні або колективні звернення до органів і посадових осіб міського самоврядування.

Органи та посадові особи міського самоврядування схвалюють та підтримують участь членів міської громади, депутатів у вирішенні питань місцевого значення, формування і функціонуванні органів самоорганізації населення, організацій співвласників багатоквартирних будинків, громадських організацій, профспілок та інших інститутів громадянського суспільства.

Органи та посадові особи міського самоврядування з участю депутатів проводять консультації з громадськістю з питань міського самоврядування шляхом взаємодії через консультативні ради, робочі групи та інші консультативні форми.

На підставі пропозицій громадських організацій, релігійних громад та об'єднань, місцевих організацій політичних партій та інших суб'єктів міським головою за участю депутатів створюються постійно діючі консультативні ради.

За ініціативою депутатів у випадках, передбачених законодавством України, інститути громадянського суспільства можуть проводити, замовляти проведення громадської експертизи проектів нормативно-правових актів органів міського самоврядування.

Ст. 9 Статуту територіальної громади міста Миколаєва визначає, що члени територіальної громади здійснюють своє право на участь у місцевому самоврядуванні як безпосередньо, так і через відповідні органи місцевого самоврядування.

Формами участі членів територіальної громади в місцевому самоврядуванні є: місцевий референдум; місцеві вибори; загальні збори громадян за місцем проживання; місцеві ініціативи; громадські слухання; колективні та індивідуальні звернення до органів і посадових осіб місцевого самоврядування; участь у роботі органів місцевого самоврядування та робота на виборних посадах місцевого самоврядування; участь у діяльності органів місцевого самоврядування через громадські організації та осередки політичних партій; органи самоорганізації населення, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків; інші форми участі громадян у місцевому самоврядуванні.

Для спільної роботи по здійсненню депутатських повноважень депутати можуть на основі їх взаємної згоди об'єднуватися в депутатські групи за спільністю проблем, які вони вирішують, за єдністю територій або іншими ознаками.

Проблема успішної реалізації функцій та повноважень депутатів місцевих рад, безперечно, має виключно важливе значення як для науки муніципального права, так і для самоврядно-управлінської діяльності в цілому. Депутати місцевих рад, як представники органів влади на місцях, покликані всією своєю діяльністю забезпечувати права і свободи територіальних громад, виражати волю та бути безпосереднім представником їх інтересів в процесі здійснення муніципальної влади.